

Valtioneuvoston kanslian tulostavoitteet vuodelle 2020

Sisältö

Valtioneuvoston kanslian tulostavoitteet vuodelle 2020.....	1
1. Katsaus toimintaympäristöön.....	3
2. Valtioneuvoston kanslian yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite	3
3. Valtioneuvoston kanslian tulostavoitteet 2020	4
3.1. Valtioneuvostotason tulostavoitteet.....	4
3.1.1 Hallitusohjelman toimeenpano	4
3.1.2 Suomen EU-politiikan johtaminen.....	5
3.1.3 Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka	6
3.1.4 Valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet	6
3.2. Valtioneuvoston kanslia -tason tavoitteet	8
3.3. Valtioneuvoston kanslian työhyvinvoinnin tavoite	9
4. Arvio tulostavoitteisiin kohdistuvista keskeisimmistä riskeistä	9
5. Seuranta	12
6. Allekirjoitukset	12

1. Katsaus toimintaympäristöön

Hallituskauden alkaessa Suomen toimintaympäristöön vaikuttavat useat, vaikutuksiltaan hyvin merkittävät muutostekijät; ilmastonmuutos, globalisaatio, kaupungistuminen, väestön ikääntyminen ja teknologinen kehitys.

Valtioneuvoston kanslian tehtävien kannalta keskeinen kehitystekijä on arvojen ja asenteiden muutos sekä tämän mukaisesti muuttuva suhtautuminen poliittiseen järjestelmään ja yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Yhdessä nämä vaikuttavat demokraattisen hallintojärjestelmän toiminnan edellytyksiin, poliittisiin ratkaisuihin ja hallitusohjelman sisältöön.

Suomen ulkoisista tekijöistä tärkeää on Euroopan unionin ja kansallisvaltioiden ja talouden kehitys. Suomi on osa eurooppalaista ja pohjoismaista arvoyhteisöä. Valtioneuvoston kanslialla on keskeinen asema EU-asioiden valmistelussa ja yhteensovittamisessa. EU-linjauksiin ja EU:n kehitykseen vaikutetaan tehokkaasti. Yhteistyötä tiivistetään kansainvälisesti mm. kehittämällä yhteistyötä hybridiuhkiin varautumisessa.

Talouden ja työllisyyden kehitys on viime vuosina ollut varsin vahvaa, mutta noususuhdanteen päättymisen asettaa rajoitteensa julkisen talouden käytössä oleville resursseille. Julkisten menojen rahoittaminen kestävästi edellyttää kestävää talouskasvua pohjautuen työllisyyden sekä työn tuottavuuden vahvistumiseen.

Myös teknologioiden kehittyminen, digitaalisen toimintakulttuurin vahvistuminen sekä työn tekemiseen liittyvät murrokset heijastuvat toimintaympäristöön. Valtioneuvoston kanslialla on edelläkävijärooli uuden teknologian käyttöönotossa ja uusien toimintatapojen omaksumisessa julkisessa hallinnossa. Tietoturva, tietojärjestelmien käytettävyys ja toimintavarmuus ovat kriittisiä tekijöitä.

Valtioneuvoston työssä korostuu yhteensovittaminen ja kokonaisnäkemysten muodostaminen sekä keskeisten ongelmien laaja-alaisuus. Toimintakykyinen hallitus edellyttää johtamisessa kattavaa kokonaiskuva ja toimivaa yhteensovittamistyötä, jota tuetaan valtioneuvoston yhtenäisen toimintakulttuurin vahvistamisella ja poikkihallinnollisilla tietojärjestelmä- ja toimintatapahankkeilla, joita saadaan päätökseen merkittäviltä osin v. 2020 mennessä.

Valtioneuvoston ja ministeriöiden käytössä olevia toimitiloja tullaan kehittämään vuoteen 2025 ulottuvan valtioneuvoston toimitilasuunnitelman mukaisilla toimitilaratkaisuilla, joiden mukaisesti merkittävä osa hallituksen ja ministeriöiden toiminnoista on määrä keskittää valtioneuvoston linnaan ja sen välittömässä läheisyydessä oleviin kortteleihin.

2. Valtioneuvoston kanslian yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Valtioneuvoston kanslian yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite on hallitusohjelman mukaisesti *”Sosiaalisesti, taloudellisesti sekä ekologisesti kestävä Suomi.”*

Valtioneuvoston kanslia arvioi vaikuttavuustavoitteen toteutumista kanslian määrittelemien strategisten painopisteiden sekä niihin kytkettyjen tulostavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisen perusteella.

3. Valtioneuvoston kanslian tulostavoitteet 2020

Valtioneuvoston kanslia hoitaa toimialansa mukaiset tehtävät voimassa olevan hallitusohjelman mukaisesti. Valtioneuvoston kanslian tulostavoitteet on laadittu huomioiden hallitusohjelman toimintasuunnitelma sekä vuoden 2020 talousarviossa esitetty valtioneuvoston kanslian yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite, alustavat tulostavoitteet ja ministeriön käytettävissä olevat voimavarat.

Kanslian tulostavoitteet on jaoteltu valtioneuvostotasoisien toiminnan sekä valtioneuvoston kanslia -tasoisien toiminnan tavoitteisiin. Valtioneuvoston kanslian johtoryhmä on määritellyt tulostavoitteille neljä painopistettä, joiden mukaisesti tulostavoitteet on ryhmitelty.

3.1. Valtioneuvostotason tulostavoitteet

3.1.1 Hallitusohjelman toimeenpano

Tavoite 1. Hallituksella on käytössään toimintamalli, tieto ja kootut resurssit strategista päätöksentekoa ja toimeenpanoa varten.

- Toimenpide 1.1 Vakiinnutetaan hallituksen toimintamalli ja järjestetään parlamentaarisen komiteatyön yhteinen tuki. Parlamentaarisen komiteatyön viestinnän konseptointi ja ohjeistus.
- Toimenpide 1.2 Päivitetään hallituksen toimintasuunnitelma keväällä ja syksyllä.
- Toimenpide 1.3 Tuetaan ja seurataan hallitusohjelman toimeenpanoa keskeisissä päätöksentekoa tukevilla foorumeissa (iltakoulut, minryt, kp-kokoukset, vsi-kokoukset, esikuntaverkosto jne.). Hallitusohjelman seuranta toteutetaan Hankeikkunaan.
- Toimenpide 1.4 Otetaan käyttöön uusia tietopohjaisia menetelmiä (fast track, tiedepaneelit) hallituksen päätöksenteon tueksi sekä vahvistetaan tiedonvaihtoa ja yhteistyötä Strategisen tutkimuksen neuvoston kanssa.
- Toimenpide 1.5 Valmistellaan valtioneuvoston selvitys- ja tutkimussuunnitelma vuodelle 2021 ja toimeenpannaan v.2020 suunnitelmaa.
- Toimenpide 1.6 Toteutetaan TEAS –loppuraporttien vertaisarviointikokeilu.
- Toimenpide 1.7 Käynnistetään hallituksen tulevaisuusselonteon valmistelu ja siihen liittyvä skenaariotyö.
- Toimenpide 1.8 Hyväksytään periaatteet valtioneuvoston strategiahierarkiasta (ohjausasiakirjat).

Tavoite 2. Lainsäädännön valmistelun koordinointi on suunnitelmallista sekä tukee hallituksen keskeisiä prosesseja, uudistuksia sekä laadukasta lainsäädäntöä.

- Toimenpide 2.1 Tehostetaan VN lainsäädäntösuunnittelua; lisätään resurssi- ja aikataulukoordinaatiota, vahvistetaan hallituskauden lainsäädäntöohjelmaa ja laaditaan hallituksen lainsäädäntösuunnitelma (kevät, syksy).
- Toimenpide 2.2 Selvitetään toimenpiteet lainsäädännön arviointineuvoston roolin vahvistamiseksi.
- Toimenpide 2.3 Valmistellaan hallituksen esitykset valtioneuvoston jäsenten karenssisääntelyksi sekä muutoksiksi ministereiden valoja ja vakuutuksia koskevaan sääntelyyn. Lisäksi valmistellaan HE tietojensaannista arvonimiasioissa. Valmistellaan HE valtioneuvostolain muuttamisesta VN tiedonhallinnan osalta.

Tavoite 3. Hallituksen strategisten painopisteiden toimeenpano on onnistunut ja niistä viestitään yhtenäisesti ja kattavasti.

- Toimenpide 3.1 Laaditaan hallituksen vuosikertomus eduskunnan toivomassa aikataulussa ja sen näkemysten mukaisesti kehitettynä.
- Toimenpide 3.2 VN yhtenäisen viestinnän johtaminen hallituksen viestintästrategiassa mukaisesti:
- Kiinnostava ja informatiivinen visuaalinen viestintä: konseptointi, ohjeistus, tuottaminen. Hallituksen ja pääministerin viestinnän visuaalisuuden jatkokehittäminen.
- Ministerityöryhmien viestintäsuunnitelmien ja -toimenpiteiden konseptointi ja toteutus.
- Hallituksen isojen uudistusten tukeminen viestinnällä ja hallituksen strategisten kokonaisuuksien viestinnän johtaminen yhteisen viestintämallin mukaisesti
- Toimenpide 3.3 Hallituksen tavoitteiden toteuttamista tuetaan VN ja sen ministeriöiden sisäisellä viestinnällä ml. pääministerin henkilöstötilaisuudet ministeriöiden henkilöstölle.
- Toimenpide 3.4 Laaditaan ehdotus meripolitiikan toimenpideohjelmaksi.
- Toimenpide 3.5 Valmistellaan arktisen politiikan strategia.
- Toimenpide 3.6 Asetetaan riippumaton totuus- ja sovintokomissio ja sen sihteeristö sekä parlamentaarinen seurantaryhmä.
- Toimenpide 3.7 Perustetaan ilmastopolitiikan pyöreän pöytä tukemaan kestävän kehityksen tutkimustiedon ja poliittisen päätöksenteon yhteyttä.
- Toimenpide 3.8 Edistetään Agenda 2030 toimeenpanoa Suomessa ml. maaraaportti YK:lle (Voluntary National Review VNR). Käynnistetään Agenda2030 tiekarttaprosessi. Valmistellaan selonteko Agenda2030 toimeenpanosta (kevät).
- Toimenpide 3.9 Terveet tilat 2028 -toimintaohjelmaa toteutetaan poikkihallinnollisesti yhteistyössä aluehallintoveranomaisten ja kuntien kanssa.

3.1.2 Suomen EU-politiikan johtaminen

Tavoite 4. Suomen aktiivista EU-politiikkaa toteutetaan hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti.

- Toimenpide 4.1 Suomen tavoitteiden edistäminen uuden komission työohjelman mukaisten aloitteiden valmistelussa ja käsittelyssä.
- Toimenpide 4.2 Tarkoituksenmukaisen, unionin toiminnot turvaavan, joustavasti uudet prioriteetit huomioon ottavan sekä Suomen maksuosuuden kannalta kohtuullisen monivuotisen rahoituskehysten hyväksyminen.
- Toimenpide 4.3 Iso-Britannian ja EU:n uuden suhteen neuvotteluihin vaikuttaminen ja kansallinen koordinaatio.
- Toimenpide 4.4 Valmistellaan Eurooppa-poliittinen selonteko eduskunnalle.
- Toimenpide 4.5 Saatetaan Suomen EU-puheenjohtajakausi päätökseen ja laaditaan loppuraportit.

3.1.3 Valtion aktiivinen ja selkeä omistajapolitiikka

Tavoite 5. Pitkäjänteisellä ja dynaamisella omistajapolitiikalla turvataan pitkäjänteinen omistaja-arvon kasvu, enustettava osinkovirta sekä valtion strategiset intressit.

- Toimenpide 5.1 Omistajastrateginen työ, aktiivinen dialogi yhtiöiden kanssa.
- Toimenpide 5.2 Valtion osakkuusyhtiöiden taloudellisen aseman seuranta ja omistajuuden yhteiskunnallisen vaikutuksen analysointi (raportointi talouspoliittiselle ministeriövaliokunnalle, hallituksen vuosikertomus).
- Toimenpide 5.3 Aktiivisen omistajuuden kehittäminen edelleen hallitustyöskentelyn ja -valintojen kautta. Varmistetaan johtoryhmien ja hallitusten monimuotoisuuden kehitys (molempien sukupuolien vähintään 40 prosentin edustus hallituksissa).

Tavoite 6. Valtion omistamat yhtiöt ovat edelläkävijöitä yritysvastuuasioissa.

- Toimenpide 6.1 Uuden VN:n omistajapoliittisen periaatepäätöksen mukaisten yritysvastuuta koskevien vaatimusten jalkauttaminen yhtiöihin.
- Toimenpide 6.2 Vastuullisuusanalyysin aktiivinen käyttäminen osana omistajastrategista työtä.

Tavoite 7. Valtionomistusten ratkaisulla ja tuloutuksilla on mahdollistettu resurssit valtion talouteen ja hallituksen toimenpiteisiin sekä luotu yhteiskunnan kannalta tärkeää yritystoimintaa.

- Toimenpide 7.1 Suunnitellaan pitkäjänteisesti valtionomistusten ratkaisut ja osinkovirta hallituksen tuloutustavoitteen (ml. tulevaisuusinvestointien) rahoittamiseksi sekä selvitetään mahdollisuudet vapauttaa valtion erityistehtäväyhtiöiden pääomaa.

3.1.4 Valtioneuvoston yhteinen toimintakulttuuri ja kehittämishankkeet

Tavoite 8. Valtioneuvoston yhteiset palvelut mahdollistavat sujuvan ydintoiminnan.

- Toimenpide 8.1 Otetaan käyttöön VN yhteisten palvelujen hallintajärjestelmä Virkku seuraavien kokonaisuuksien osalta mm. IT-palvelut, virastopalvelut ja sisäisen viestinnän palvelut (Kampus). Laaditaan Virkulle palaute- ja hallintamalli.
- Toimenpide 8.2 Tehdään VN toimitilojen monivuotisen tila- ja väistösuunnitelma, toteutetaan peruskorjaushankkeet (Merikasarmi, Smolna, Meritullinkatu 10) ja laaditaan toimitilasuunnitelma (VN K1&K2, Vierastalo).
- Toimenpide 8.3 Toteutetaan VN virastopalvelujen uudistus.
- Toimenpide 8.4 Toteutetaan VN kuljetuspalvelut kestävä kehityksen mukaisesti.
- Toimenpide 8.5 Toteutetaan VN edustus- ja henkilöstöravintoloiden kilpailutukset.
- Toimenpide 8.6 Otetaan käyttöön VN yhteisten tietoaineistojen hakuportaali.
- Toimenpide 8.7 Uudistetaan tietotuen uutis- ja ajankohtaispalvelujen hankintalinjaukset.
- Toimenpide 8.8 Kilpailutetaan VN ulkoiset käännöspalvelut ja viittomakielen tulkkaukset.

- Toimenpide 8.9 Kehitetään VN tilannekuva-, valmius- ja turvallisuustoimintaa. Uudistetaan VN turvallisuuden toimintamalleja ja henkilörekistereitä.
- Toimenpide 8.10 Vakiinnutetaan laajennettu tuki VN hankinnoille (VNK, OKM, YM, VM, STM). Toteutetaan hankintapalveluiden arviointi.
- Toimenpide 8.11 Pilotoidaan laajennettua VN matkahallinnon tukea.

Tavoite 9. Valtioneuvoston toimintakulttuuria uudistetaan yhtenäisillä toimintamalleilla ja ratkaisulla sekä yhtenäisellä tietopohjalla.

- Toimenpide 9.1 Otetaan käyttöön valtioneuvoston kokonaisarkkitehtuurin hallintamalli. Laaditaan toimenpiteet VN yhteisten toiminnallisten prosessien tavoitetilan saavuttamiseksi ja kuvataan toiminnalliset prosessit.
- Toimenpide 9.2 Laaditaan tietohallinnon arkkitehtuuri, etenkin ICT-, IAM- ja integraatioarkkitehtuurit:
 - kuvataan järjestelmä- ja teknologia- arkkitehtuureja ja laaditaan toimintamalli niiden soveltamisesta kehityshankkeissa.
 - laaditaan ratkaisu käyttäjien ja käyttöoikeuksien hallintaan sekä VN yhteisten palveluiden pääsynhallintaan.
 - laaditaan ratkaisumalli järjestelmien välisiin integraatioiden ja niiden hallintaan.
- Toimenpide 9.3 Varmistetaan VN yhteisten tietojärjestelmien sekä perustietotekniikan hyvä käytettävyys ja saatavuus palvelunhallintaa ja ICT- prosesseja kehittämällä:
 - Parannetaan Vahvan ja Kampuksen julkaisunhallintaa ja tuotannon muutoshallintaa.
 - Varmistetaan perustietotekniikan häiriöiden-, suunnittemattomien käyttökatkojen- sekä vakavien ja laaja-alaisten häiriötilanteiden häiriötilanneviestintä ja häiriöiden hallintaprosessi.
 - Tietojärjestelmien ja perustietotekniikan tuotannon valvonnan ja monitoroinnin toteuttaminen.
 - Toistuvien vika- ja häiriötilanteiden ongelma- ja juurisyyanalyysin toteuttaminen.
- Toimenpide 9.4 VN asianhallintajärjestelmä VAHVAN toimintatapamuutosten jalkauttaminen ja tiedonhallintaan liittyvien käytäntöjen yhtenäistäminen. VAHVAN käytön vakiinnuttaminen mm. VN:n HR- ja talousprosesseissa.
- Toimenpide 9.5 Tiedonhallintalain toimeenpano valtioneuvostossa ja salassa pidettävän aineiston käsittelytapojen yhtenäistäminen (VN ohjeistus, koulutus).
- Toimenpide 9.6 Kartoitetaan VN talousraportoinnin tarpeet ja laaditaan suositukset Valtiokonttorin raporttien kehittämiseksi.
- Toimenpide 9.7 Taloussuunnittelun kehittäminen VN-tarpeisiin vaikuttavuus- ja tulostavoitteiden osalta yhteistyössä VM:n kanssa.
- Toimenpide 9.8 VN yhteisten henkilöstöpoliittisten linjausten päivittäminen mm:
 - yhtenäiset perehdyttämiskäytännöt
 - johtamisen toimintamallien kehittäminen
 - VN yhteisen työnantajamielikuvan vahvistaminen
 - Osaavan käyttöönotto valtioneuvostossa
- Toimenpide 9.9 VN yhteisen tulo-, muutos ja lähtöprosessin sekä käyttövaltuushallinnan käyttöönotto.
- Toimenpide 9.10 Vakiinnutetaan ministeriöiden yhteinen jatkuvan strategisen ennakkoinnin toimintamalli ja toteutetaan työkalukokeiluja ennakointi- ja strategiatyön tueksi.

Tavoite 10. Digitaalinen valtioneuvosto perustuu yhteisiin kustannustehokkaisiin ja turvallisiin ratkaisuihin.

- Toimenpide 10.1 VN asianhallintajärjestelmä VAHVAn käyttöönotot (OKM, MMM, SM), uuden version käyttöönotto (versio 5), käytön ja järjestelmän kehittäminen sekä korvattujen järjestelmien alasajo. UM käyttöönotto 2021.
- Toimenpide 10.2 EU-asiakirjojen käsittelyjärjestelmä EUTORIn ja VN päätöksentekojärjestelmä PTJ:n korvaavien järjestelmien valmistelu VAHVA-hankkeessa käyttöönotettavaksi v. 2021.
- Toimenpide 10.3 Valtioneuvoston tiedonohjaussuunnitelman laajentaminen (EU, UM) ja ylläpito.
- Toimenpide 10.4 Toteutetaan EU-R -asiakirjojen hallintajärjestelmä Doreun työasemien Windows-päivitys. Lisäksi laaditaan turvaluokiteltujen tai salassa pidettävien asiakirja-aineistojen sähköisen rekisterin esiselvitys
- Toimenpide 10.5 Järjestetään ministeriöiden paperiarkistot (OM, YM ja VNK v. 2020, OKM ja TEM v. 2021 sekä STM v. 2022) siirrettäväksi Kansallisarkistoon. Laaditaan esiselvitys UM:n arkiston järjestämisestä ja digitalisoinnista.
- Toimenpide 10.6 Otetaan käyttöön automatiikkaa ja robotiikkaa käännös- ja kirjaamotoiminnossa.
- Toimenpide 10.7 Kehitetään VN virtuaalityöpöydän ja intranetin toimintoja, teknillistä toiminnallisuutta ja viestinnällistä sisältöä. Laajennetaan työtilat ulkoasiainhallinnon käyttöön. (Kampus 2.0-hanke).
- Toimenpide 10.8 Toteutetaan VN yhteisen tietoturvallisuuden riskienhallintaa (riskiarviot, stressitestit ja toipumissuunnitelmat). Suunnitellaan UH tietoturvaratkaisujen elinkaaripäivitys ja toteuttaminen yhteistyössä UM:n kanssa.
- Toimenpide 10.9 Laaditaan valtioneuvoston yhteisten palveluiden pilvipalveluita koskeva linjaus.
- Toimenpide 10.10 Valtioneuvostossa otetaan käyttöön yhteinen sähköpostiosoite (gov.fi ja govsec.fi).
- Toimenpide 10.11 Otetaan käyttöön VN:n uudistettu mobiiliympäristö (Q1) sekä Kampus- ja VAHVA –mobiililukemistoiminnallisuus (Q2).
- Toimenpide 10.12 Tuetaan ministeriöitä digitaalisen valtioneuvoston toimintatapamuutoksissa toteuttamalla (mm. esimiesten muutosjohtamisen työpajat, verkkovalmennukset).

3.2. Valtioneuvoston kanslia -tason tavoitteet

Tavoite 11. Hankehallinnan menettelyt ja työvälineet ovat kansliassa yhtenäiset ja käytössä.

- Toimenpide 11.1 Pienten hankkeiden hankemallien keventäminen.
- Toimenpide 11.2 Hankkeissa tarvittavien resurssien suunnittelun ja raportoinnin terävöittäminen.
- Toimenpide 11.3 Mallinnusta ja ohjeistusta ketterien hankemenetelmien käyttöön.

Tavoite 12. Valtioneuvoston kanslialla on käytössään uudistettu ilme ja viestinnän toimintaa ja tiedonvälitystä tukevat työvälineet.

- Toimenpide 12.1 Uudistetaan mediapalvelu.
- Toimenpide 12.2 Uudistetaan ministeritietojärjestelmä.
- Toimenpide 12.3 VNK:n ilmeen uudistuksen jatkokehitys osana VN-ilmettä.

3.3. Valtioneuvoston kanslian työhyvinvoinnin tavoite

Tavoite 13. VNK:n yhteiset arvostavan johtamisen ja toiminnan periaatteet ja käytännöt.

Toimenpide 13.1 Vahvistetaan VNK:n yhteiset arvostavan johtamisen ja toiminnan periaatteet ja käytännöt.

Toimenpide 13.2 Vakiinnutetaan valmentavan johtamisen toimintamalli.

Toimenpide 13.3 Vahvistetaan yhteisöllistä työskulttuuria.

4. Arvio tulostavoitteisiin kohdistuvista keskeisimmistä riskeistä

1. Hallituksella on käytössään toimintamalli, tieto ja kootut resurssit strategista päätöksentekoa ja toimeenpanoa varten.

Riskin kuvaus Hallituksen työn tukemiseksi ei saada tuotettua, luotettavaa, laadukasta ja oikea-aikaista tietoa. Hallituksen merkittävässä päätöksentekovaiheissa (erityisesti kehys- ja puoliväliriihi) käyttämä tieto ja toimintamalli nojaa tietoihin toisistaan irrallisista asioista ja prosesseista, joita ei onnistuta suhteuttamaan toisiinsa ja hallituksen päätavoitteisiin.

Riskiin varautuminen Hallituksen strategisen tilannearvion tietotuesta tehdään integroitu kokonaisuus. Näkökulmina ovat hallituksen tavoitteet ja toimenpiteet ja niiden seuranta, mittarit, toimintaympäristön muutoksen ennakointi ja vaikutusten etu- ja jälkeisarviointi. Erityistä huomiota kiinnitetään politiikkajohdonmukaisuuteen läpi strategisten kokonaisuuksien.

2. Lainsäädännön valmistelun koordinointi on suunnitelmallista sekä tukee hallituksen keskeisiä prosesseja, uudistuksia sekä laadukasta lainsäädäntöä.

Riskin kuvaus Lainsäädännön valmistelun koordinointi ei ole riittävää eikä tarpeeksi tue valtioneuvoston johtamista ja eduskunnan työn suunnittelua. Hallituksen esitysten vaikutustenarviointien laatu ei vastaa vaatimustarpeita.

Riskiin varautuminen Koordinoinnin resursointia on vahvistettu ja yhteistyötä ministeriöiden kanssa lisätty. Lainsäädännön arviointineuvosto arvioi suunnitelmallisesti keskeisten hallituksen esitysten vaikutusarviointit.

3. Hallituksen strategisten painopisteiden toimeenpano on onnistunutta ja niistä viestitään yhtenäisesti ja kattavasti.

Riskin kuvaus Ministeriöiden työ hallitusohjelman toimeenpanoksi toteutuu ministeriö-, ei VN-lähtöisesti. Hallituksen viestintää yksittäisistä asioista ei onnistuta nivomaan osaksi laajempaa hallituksen kehystystä.

Riskiin varautuminen Käytetään tehokkaasti yhteisiä foorumeita (kansliapäällikkökokous, policy-ryhmä, valtiosihteerikokous politiikkajohdonmukaisuuden vaalimiseksi ja hallitusohjelman toimeenpanon tilannekuvan ylläpitämiseksi. Hallituksen viestinnässä pidetään taustakehyksenä ns. isoa kuvaa.

4. Suomen aktiivista EU-politiikkaa toteutetaan hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Riskin kuvaus EU:n yhtenäisyyden rakoilu heikentäisi unionin toimintakykyä ja mahdollisuuksia edistää yhteisiä ratkaisuja. Myös globaalit trendit voivat uhata EU-politiikan tehokkuutta, esimerkiksi kaupallisen protektionismin voimistuminen voisi heikentää

EU:n kauppapolitiikan mahdollisuuksia ja siten suomalaisten yritysten ja Suomen talouden kehityksen edellytyksiä. Myös odottamattomalla, voimakkaalla muuttoliikkeellä EU:n ulkopuolelta voisi olla vaikutuksia EU:n yhtenäisyydelle ja kehitykselle. EU:n heikentyminen tarkoittaisi myös Suomen vaikutusmahdollisuuksien vähenemistä.

Riskiin varautuminen Seurataan riskiympäristön kehitystä, vaikutetaan Suomen kannalta keskeisiin asioihin ja edistetään unionin yhtenäisyyttä vahvistavia ratkaisuja.

5. Pitkäjänteisellä ja dynaamisella omistajapolitiikalla turvataan pitkäjänteinen omistaja-arvon kasvu, enustettava osinkovirta sekä valtion strategiset intressit.

Riskin kuvaus Suomen, Euroopan ja globaalien markkinoiden talouskasvun hiipuminen lisää epävarmuutta valtion yhtiöomistuksien arviokehitykseen. Huomattava energiasektorin painotus valtion yhtiöomistuksissa lisää toimialariskiä. Heikolla talouskehityksellä on suora yhteys valtio-omistuksen tuottoon ja sitä kautta julkiseen talouteen. Ennakoitua heikompi osingonjako ja tuloutus rajoittavat mahdollisuuksia toteuttaa hallitusohjelman toimenpiteitä ja saavuttaa sen tavoitteita.

Riskiin varautuminen Omistajastrategisessa työssä ja analyysitoiminnossa ennakoidaan taloudellinen kehitys ja sen vaikutukset valtion yhtiötuloon. Hyvän hallintotavan mukaista toimintaa vahvistetaan koko valtioneuvoston tasolla ja kehitetään omistajaohjauksen käytäntöjä. Tuetaan omistajan keinoin yhtiöiden kykyä toimia tehokkaasti ja kehittyä myös hitaan talouskasvun ympäristössä. Osallistutaan aktiivisesti hallitusten nimitysprosessiin. Edellytetään yhtiöiltä tavoitteita ja suunnitelmaa tavoitella hiilineutraalia liiketoimintaa ja edelläkävijyyttä digitalisaatiossa.

6. Valtion omistamat yhtiöt ovat edelläkävijöitä yritys vastuuaasioissa.

Riskin kuvaus Valtio-omisteisten yhtiöiden epäonnistuminen yritys vastuun integroinnissa liiketoimintaan ja johtamiseen. Maine-riskit ja riskit omistaja-arvon laskuun liittyen.

Riskiin varautuminen Yritys vastuuanalyysin integroiminen omistajastrategiseen työhön ja erityisesti dialogiin yhtiöiden kanssa. Yritys vastuunäkökulman huomioiminen hallitusvalinnoissa.

7. Valtionomistusten ratkaisulla ja tuloutuksilla on mahdollistettu resurssit valtion talouteen ja hallituksen toimenpiteisiin sekä luotu yhteiskunnan kannalta tärkeää yritystoimintaa.

Riskin kuvaus Markkinoiden ja yhtiöiden tuloskehityksen epäsuotuisa kehitys, holding-yhtiöiden osinkojen valtiolle tulouttamisen jatkuminen ja Valtion kehittämis-yhtiö Vaken toimintalinjaukset.

Riskiin varautuminen Seurataan aktiivisesti markkinakehitystä, yhtiöitä ja tehdään tilanneanalyysia. Analysoidaan jatkuvasti yhtiöiden taseasemaa, osingonmaksukykyä sekä valtion yhtiöomistuksen tulouttamisnäkökulmaa.

8. Valtioneuvoston yhteiset palvelut mahdollistavat sujuvan ydintoiminnan.

Riskin kuvaus Palvelun laatu on epäyhtenäistä ja käsittelyajat vaihtelevat. VN yhteiset palvelut eivät löydy ministeriökäyttäjille helposti ja annettu palaute ei kehitä toimintaa. Ministeriöiden ja VN yhteisissä palveluissa on päällekkäisyyttä eikä tehtäväkenttä ole selkeä. Valtiorin palveluiden laadussa on haasteita ja niiden kustannustaso ei alene odotusten mukaisesti. Yhteisen palvelunhallintajärjestelmä Virkun osalta riskinä on riittävän tietoturva- ja tietosuojatason varmistaminen.

Riskiin varautuminen Palvelujen toimintamallit ja prosessit luodaan selkeiksi. Asiakas löytää palvelut ns. yhden luokun periaatteella. Palvelujen tilaaminen ja hallinta kootaan keskitettyyn

palveluhallintajärjestelmään. Palveluiden kehittymistä ja niistä annettua palautetta seurataan säännöllisesti ja sen perusteella toimintamalleja kehitetään. Virkku-hankkeessa pilvipalvelujen osalta toteutetaan ulkoinen riskiarviointi, jonka pohjalta valmistellaan tarvittavat riskienhallintotoimet.

9. Valtioneuvoston toimintakulttuuria uudistetaan yhtenäisillä toimintamalleilla ja ratkaisuilla sekä yhtenäisellä tietopohjalla.

Riskin kuvaus	Tulostavoitteen toteutuminen edellyttää onnistumista poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja ministeriöiden sekä muiden osapuolien sitouttamisessa. Riskinä on myös se, että tehdyt ratkaisut, toimintamallikuvaukset ja ohjeet jäävät toteuttamatta käytännön toiminnassa.
Riskiin varautuminen	Valtioneuvoston kanslian ohjauksessa tapahtuva toiminnan suunnittelu, yhteistyötapojen kehittäminen valtioneuvostossa ja yhteisten työkalujen käyttöönotto. Yhteisten ratkaisujen toimivuuden ja hyödyllisyyden varmistaminen koko VN tasolla ja yksittäisten ministeriöiden tasolla. Tehokas sisäinen viestintä ja ministeriöiden johdon sitouttaminen tavoitteen edistämiseen.

10. Digitaalinen valtioneuvosto perustuu yhteisiin kustannustehokkaisiin ja turvallisiin ratkaisuihin.

Riskin kuvaus	Korkean turvallisuuden ja toiminnan jatkuvuuden saavuttaminen voi aiheuttaa merkittäviä palvelukustannuksia. Ministeriöiden käytössä on yhä eri elinkaarensa vaiheissa olevia teknisiä ratkaisuja. Vanhan ja uuden ratkaisun vaiheittainen korvaaminen voi aiheuttaa laadullisia haasteita ja päällekkäisiä kustannuksia. Monitoroitu ympäristössä häiriötilanteiden korjaaminen voi olla hyvinkin haastavaa. Pilvipalveluratkaisuilla voidaan saavuttaa kustannustehokkuutta, mutta ratkaisuihin voi liittyä tietoturva- ja tietosuojahaasteita.
Riskiin varautuminen	Tietoturvariskien arviointi ja korkeamman turvatason teknisten ympäristöjen tarkoituksenmukainen eriyttäminen. Arkkitehtuurilähtöinen ja elinkaaren sekä järjestelmäkokonaisuuden huomioiva ratkaisusuunnittelu pyrkien perustietotekniikan osalta myös vaikuttamaan Valtorin tuottamiin ratkaisuihin. Pilvilinjausten valmistelu.

11. Hankehallinnan menettelyt ja työvälineet ovat kansliassa yhtenäiset ja käytössä.

Riskin kuvaus	Hankkeiden keskinäiset riippuvuudet jäävät tunnistamatta. Erilaiset hankemallit aiheuttavat vaikeuksia hankkeiden välisessä yhteistyössä ja hankkeiden keskinäiset riippuvuudet jäävät tunnistamatta. Tehtäviä ei hankkeisteta, koska hankemallin seuraaminen koetaan liian raskaaksi. Tällöin valmistelu etenee tarpeettoman hitaasti ja epäsystemaattisesti. Hankkeisiin vaadittavaa resursointia ei tunnisteta realistisesti.
Riskiin varautuminen	Luodaan kevyt ja helposti käyttöönotettava hankemalli pienille hankkeille, jolla tuetaan hankkeen etenemisen seuraamista sekä johtamista. Otetaan käyttöön toimintamalleja hankkeiden edellyttämien resurssien arvioimiseksi.

12. Valtioneuvoston kanslialla on käytössään uudistettu ilme ja viestinnän toimintaa ja tiedonvälitystä tukevat työvälineet.

Riskin kuvaus	Viestinnän uudistettu välityskanava ei tavoita mediaa halutulla tavalla. Uudistuksiin ei löydy riittäviä resursseja.
Riskiin varautuminen	Huomioidaan viestintäympäristön moninaistuminen ja disinformaation kehittyneet muodot sekä modernit tavat välittää tietoa. Varataan uudistuksiin riittävät resurssit.

13. VNK:n yhteiset arvostavan johtamisen ja toiminnan periaatteet ja käytännöt.

Riskin kuvaus	Osastojen ja yksiköiden esimiehet ei johda ja mahdollista henkilöstön osallistumista koko työyhteisön hankkeeseen.
Riskiin varautuminen	Käydään johtoryhmässä ja esimiesfoorumeilla läpi hankkeen tilannetta. Vahvistetaan osallistumisen merkityksen ymmärrystä.

5. Seuranta

Tavoitteiden toteutumisen seuranta ja raportointi toteutetaan valtioneuvoston kanslian toiminnan ja resurssisuunnittelun vuosikellon mukaisesti. Tulossuunnitelman toteutumista käsitellään johtoryhmässä. Valtioneuvoston kanslia raportoi suunnitelman toteutumisesta tilinpäätöksessä sekä hallituksen vuosikertomuksessa.

6. Allekirjoitukset

Helsingissä 19.12.2019

Sanna Marin
Pääministeri

Tytti Tuppurainen
Eurooppa- ja omistajaohjausministeri

Timo Lankinen
Alivaltiosihteeri